

**Wsparcie finansowe dla kobiet wiejskich w Polsce
w ramach perspektywy unijnej 2007 - 2013**

Iwona Kowalska

Katedra Ekonomiki Edukacji, Komunikowania i Doradztwa
Wydział Nauk Ekonomicznych SGGW

Dlaczego taki temat?

- Polska jako kraj członkowski UE jest zobowiązana przestrzegać równościowych dyrektyw unijnych (m.in. w zakresie dostępu do rynku pracy);
- rynek pracy jest kumulacją barier, w tym dla kobiet wiejskich w szczególności;
- zmiany w podejściu do rynku pracy kobiet w USA (koniec ery mężczyzn...)
- perspektywa unijna 2007 – 2013 (m.in. wsparcie dostępu do rynku pracy) podlega rozliczeniu;
- perspektywa unijna 2014 – 2020 (m.in. wsparcie dostępu do rynku pracy) – rozpoczęta!

Co jest przedmiotem dyskusji?

Analiza zapisów programowych POKL i PROW dotycząca:

- 1) uwzględnienia sytuacji problemowej kobiet wiejskich w Polsce w opisie grup docelowych (ostatecznych beneficjentów wsparcia unijnego) pod kątem stosowania zapisów treści dyrektyw równościowych w zakresie dostępu do rynku pracy;
- 2) form udzielonego wsparcia finansowego dla kobiet wiejskich w zakresie dostępu do rynku pracy.

Jakie wykorzystano materiały źródłowe?

- 1) dokumenty: Parlamentu Europejskiego, Rady UE i Komisji Europejskiej (KE);
- 2) literatury przedmiotu dotyczącej rynku pracy na wsi oraz polityki równościowej UE wobec kobiet;
- 3) doświadczeń z oceny wniosków unijnych w ramach programów operacyjnych 2007 – 2013 na podstawie wpisu na listę ekspertów Ministerstwa Infrastruktury i Rozwoju.

Kobiety wiejskie jako grupa docelowa wsparcia unijnego w okresie programowania 2007 – 2013

Scenariusze opisu grupy docelowej:

Pierwszy: kobiety wiejskie mogą, choć nie muszą być wymieniane w grupie docelowej przez wnioskodawców w projektach stanowiących odpowiedź na zaproszenie do składania dokumentów projektowych w ramach procedury konkursowej.

Drugi: wnioskodawcy są zobowiązani do przygotowania projektu ze wskazaniem grupy docelowej obejmującej przynajmniej w części osoby mieszkające na obszarach wiejskich (w tym kobiety).

Kobiety wiejskie jako grupa docelowa wsparcia unijnego w okresie programowania 2007 – 2013

EFEKT:

Uwzględnienie specyfiki problematyki kobiecej na wsi w zapisach dokumentacji programowej nie gwarantuje składania ofert konkursowych skierowanych do tej grupy beneficjentek.

ZAGROŻENIE:

Utrwalanie zjawiska pozornego spełniania kryteriów równościowych w dostępie do rynku pracy dla kobiet co skutkować może konsekwentnym wykluczaniem tej grupy osób na gorsze pozycje. Zjawisku temu naturalnie będzie towarzyszyć obserwacja społeczna dotycząca utrwalania opinii o słabszej sile przetargowej kobiet w konkurencji z mężczyznami.

Kobiety wiejskie jako beneficjentki wsparcia unijnego w okresie programowania 2007 – 2013

Potencjalne formy wsparcia dla kobiet wiejskich w zakresie dostępu do rynku pracy koncentrują się na:

- 1) nauce technik aktywnego poszukiwania pracy (POKL:7.2.1; 6.1.1.)
- 2) nauce konkretnego zawodu w formie m.in. szkoleń, usług doradczych, studiów podyplomowych (POKL:2.1.1;6.1.1;6.3;7.2.1;7.2.2.)
- 3) nauce prowadzenia własnej działalności gospodarczej niezależnie od posiadanego zawodu (POKL: 6.2; 6.3; **9.5.**)
- 4) zagwarantowaniu refundacji kosztów związanych z rozpoczęciem prowadzenia działalności własnej firmy (POKL: 6.2;6.3;7.2.2.), w tym tworzenie mikroprzedsiębiorstw na wsi (PROW: **312**)
- 5) zapewnieniu opieki nad dziećmi w celu zagwarantowania dyspozycyjności przy ubieganiu się o pracę (POKL:1.3.2)
- 6) dofinansowaniu tworzenia nowych miejsc pracy (POKL:6.3;7.2.1.)
- 7) inwestycji w rozwój już prowadzonej działalności gospodarczej (m.in. budowa, remont, wyposażenie, zagospodarowanie nieruchomości objętych operacją „Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej” i położonych m.in. na terenie gmin wiejskich) (PROW:**311.**)

Kobiety wiejskie jako beneficjentki wsparcia unijnego w okresie programowania 2007 – 2013

EFEKT:

Zakres oferty wsparcia dla kobiet wiejskich nie determinuje wykorzystania tej oferty tylko dla potrzeb rynku pracy na wsi.

ZAGROŻENIE:

Oferowane wsparcie unijne nie tylko nie preferuje zatrudnienia na obszarach wiejskich, ale wręcz skłania do poszukiwania pracy poza wsią. Zjawisko to może skutkować utrwaleniem i tak już niekorzystnej struktury demograficznej na polskiej wsi czyli dalszemu odpływowi kobiet ze wsi w poszukiwaniu pracy - zwłaszcza młodych kobiet.

Zamiast podsumowania

Przy konstruowaniu ram programowania unijnego warto byłoby rozważyć propozycję stosowania obligatoryjnego pilotażu wprowadzenia projektowanego instrumentu wsparcia zanim zostanie ono wpisane do dokumentów programowych.

Nawiązanie propozycji do sprawdzonych procedur badawczych – ukłon do nauki.

Oferta dla uczelni – realizacja pilotażu na zlecenie IOK.

Dziękuję za uwagę

iwona_kowalska@sggw.pl